

Život „žitý“

Patočka píše v r. 1970 (str. 161) o „žitém životě“, který „se původně odehrává“ v tom, jak rozumíme věcem praxe. (Viz tam.) Nevím, proč užil této formulace; po mém soudu není jiného života než právě život žitý, život, který není žit, není životem. Nemíním tím ovšem, že život žitý je jen životem prožívaným; prožívání života je další rovina žití, tedy žitého života. Zcela pochybným se mi jeví interpretace, že „žitý život“ „se původně odehrává v tom, jak rozumíme ...“ (věcem praxe). Život může být žit i bez toho, že mu je rozuměno. Ale mám krom toho za to, že život nemůžeme brát jako abstrakci, jako obecnu, která má sama o sobě určitý smysl, i když zrovna nemíníme nic právě žitého. Život není předmět, není substance ani substrát, na který by nasedaly jednotlivé životní děje a projevy, jimž všem by byl čímsi „společným“, od takových dějů a projevů odlučitelným, oddělitelným. Život zejména není ničím, co by jako nějaká „pěna“ či „nastavba“ nasedalo na procesy, které tak jako tak probíhají stejně, jako by života (jako oné nadstavby) nebylo. Procesy, které probíhají bez života, jsou zcela odlišné od procesů, které jsou „žity“ (nejen tedy „prožívány“). Život přece nepřistupuje k neživotným procesům zvnějška, jako nějaké přídavek, aniž by je měnil. Život (žití) vlastně spočívá v tom, že procesy, které by probíhaly jinak bez života, se eo ipso jako živé (žité) dějí jinak, v něčem odlišně.

(Písek, 150220-2.)